

[Miljøministeren]

De lovforslag, som mine kolleger skatteministeren og indenrigsministeren og jeg har fremsat om tilbageførsel fra byzone til landzone, har man ventet på i en række kommuner i lang tid. Mange landmænd vil sikkert også hilse forslagene velkommen.

Problemet med de alt for rummelige byzonområder og sommerhusområder gav allerede anledning til en ændring af zoneloven i 1975. Dengang blev der åbnet mulighed for at tilbageføre arealer til landzone, men kun arealer, som var henført til inderzone eller mellemzone i en byudviklingsplan, der var godkendt før zonelovens ikrafttræden 1. januar 1970, eller som var udlagt til sommerhusområder i en bygningsvedtægt, der var stadfæstet før denne dato.

Denne begrænsning i adgangen til at føre arealer tilbage til landzone skete på grund af uløste skattemæssige og afgiftsmæssige problemer med tilbageførsel af arealer efter 1. januar 1970. F.eks. beregnes der frigørelsesafgift ved inddragelse af landbrugsejendomme og gartnerier m.v. i byzoner eller sommerhusområder efter denne dato. Folketingets udvalg om fysisk planlægning bemærkede da også i sin tid under udvalgsbehandlingen, at der måtte søges en snarlig afklaring af disse økonomiske problemer i forbindelse med tilbageførsel af arealer til landzone.

Efter en grundig behandling af disse spørgsmål i et embedsmandsudvalg er det min opfattelse, at de foreliggende lovforslag rummer en fornuftig og afbalanceret løsning af tilbageførselsproblemet, men jeg skal erkende, at det er vanskelige emner, disse lovforslag omfatter. Der kan givetvis rejses mange spørgsmål, og der er også rejst mange spørgsmål her i dag af både teknisk og mere principiel karakter, som vil være egnet til gennemgang under udvalgsbehandlingen. Med disse bemærkninger vil jeg også håbe på en konstruktiv behandling af lovforslagene i miljø- og planlægningsudvalget.

Af hensyn til den igangværende kommuneplanlægning håber jeg, at behandlingen af forslagene fremmes med henblik på vedtagelse i denne samling.

Så skal jeg knytte nogle få kommentarer til indlæggene om de to lovforslag, som jeg har med at gøre, lovforslag nr. L 219 og L 220. Det var hr. Lohmann, der spurgte, om man ikke i alle tilfælde måtte lade det være ejeren, der fremsatte ønske om tilbageførsel.

Hr. Lohmann rejste også spørgsmålet, om man ikke kunne ændre lovforslaget, sådan at der kan opnås bred enighed.

Det er jo givet, at man i udvalgsarbejdet vil gå ind i konstruktive forhandlinger for at nå frem til så bred en tilslutning til lovforslagene som muligt. Men til det første spørgsmål vil jeg gerne sige, at der jo er rejst nogle principielle problemer her, og efter de gældende regler søges der ingen kompensation og erstatning, når tilbageførsel sker på grundejerens begæring. Men et flertal i udvalget har ment, at mulighederne for at opnå erstatning skulle være ens uden hensyn til, hvem der tager initiativ til beslutningen. Herved undgås det, at initiativet til at tilbageføre mindre arealer overlades til den private grundejer af økonomiske grunde. Tilbageførslen skal altid være planlægningsmæssigt begrundet, og den er derfor også i det offentlige interesse.

Jeg mener, at den ordning, som flertallet i tilbageførselsudvalget har foreslået, principielt er rigtig, men jeg skal da også medgive, at vi er meget parat til at drøfte dette spørgsmål under udvalgsbehandlingen.

Hvem skal afgøre, om arealerne skal tilbageføres, spørger hr. Leif Hermann. Det må jo være naturligt ud fra lovforslagene, at initiativet her kommer fra kommunalbestyrelserne.

Kan der så klages over sådanne beslutninger? Der kan jo klages over grundlaget for beslutningerne om tilbageførsel, dvs. kommuneplantillæg, men der kan kun klages efter den almindelige regel i kommuneplanlovens § 48, dvs. kun over retlige spørgsmål, f.eks. spørgsmålet, om kommunalbestyrelserne har fulgt den rigtige procedure, spørgsmålet om fravigelse af lighedsgrundsætningen eller om magtfordrejning. Selve beslutningen om tilbageførsel af enkelte arealer på grundlag af kommuneplanen kan ikke påklages.

Grundejerne kan heller ikke klage over, at en kommunalbestyrelse ikke vil tilbageføre et areal. De enkelte grundejeres retsbeskyttelse skal her søges i de lovregler, der giver grundejeren ret til at forlange et areal overtaget af kommunen. Det er bestemmelserne i frigørelsesafgiftsloven og bestemmelsen i kommuneplanlovens § 32 om overtagelse af arealer, der er udlagt til offentlige formål.

Jeg vil gerne takke fru Lone Dybkjær for en principielt positiv holdning til overførslen og også erkende, at der jo er mange tekniske